

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۶/۲۷

بیکار پامیر

تجدید چاپ یک اثر تاریخی در تورنتو

کتاب حاوی مطالب مهم تاریخی تحت عنوان "از جنبش مشروطه تا دولت مشروطه در افغانستان" که نخستین بار در سال ۲۰۰۷م در حدود هفتصد صفحه در شهر تورنتو کانادا به طبع رسیده بود، اکنون این اثر ارزشمند تاریخی پس از گذشت یکنیم دهه، بار دیگر با آوردن تعدیلات، اضافات، ویرایش جدید و افزودن عکس ها و اسناد تاریخی بیشتر توسط مؤلف گرامی آن (جناب داکتر اجرال دین حشمت)، باز هم در بیشتر از هفتصد صفحه در شهر تورنتو، مجدداً به طبع رسید.

هرچند نگارنده در همان سالیکه این کتاب خواندنی برای نخستین بار انتشار یافت، نظر، برداشت و گفتنی هایم را روی کاغذ ریخته و برای علاقمندان عزیز تقدیم کرده بودم، باز هم میخوام نکاتی را در قبال این اقدام جدید جناب داکتر حشمت که در جهت وارد آوردن اصلاحات و اضافات و غنی سازی بیشتر آن، مسوولانه زحمت کشیده اند، متذکر شوم که آنچه مسلم است اینست که هنوز هزارها نکته ی سر بسته، بخصوص در تاریخ معاصر افغانستان ناگفته و نا شناخته مانده اند. از جمله ی نکات پنهان مانده، یکی هم دریافت اصل حقایق تاریخی مربوط به جنبش مشروطه خواهی مبارزان آگاه، مردمی و سر بکف کشور در آغازین قرن بیستم میلادی است که باید جدی گرفته شود. هرچند معدود آثاری توسط برخی از شخصیت های مؤرخ و محقق ما مانند استاد عبدالحی حبیبی، سید مسعود پوهنیار، سید سعدالدین هاشمی، میر غلام محمد غبار و اینک جناب داکتر اجرال دین حشمت در این زمینه به رشته تحریر در آورده شده و به طبع هم رسیده اند، اما باز هم نظریه اهمیت، عمق و گستره جنبش مذکور و آنچه واقعاً در میان حلقهات مخفی رونده گان این راه خونین در سالهای نخست امارت حبیب الله "سراج الملت" گذشت، نیاز شد است تا کاوشهای ژرف نگرانه ی بیشتری از طرف مؤرخان و محققان ما صورت گیرد.

چنانکه عرض کردم، یکی از این شخصیت های کاوشگر تاریخ، جناب داکتر اجرال دین حشمت را میتوان نام برد که علی رغم سن بلند، بیماری جسمی و بی امکانی های عالم غربت، توانسته تا کنون دو اثر قطور و مفصل بنام های "از جنبش مشروطه تا دولت مشروطه در افغانستان" و "افغانستان بعد از مشروطیت" را به رشته تحریر در آورده به دسترس خواننده گان و علاقمندان امور تاریخی قرار دهد.

جناب داکتر حشمت، اثر هفتصد صفحه یی اش (از جنبش مشروطه تا دولت مشروطه در افغانستان) را که اینک تجدید چاپ نموده است، غرض فراهم آوردن سهولت بیشتر برای خواننده، به هشت بخش و اجزای متعدد تقسیم نموده دقت، مال اندیشی و امانتداریهای لازم پژوهشی را مدنظر گرفته است.

من میتوانم این اثر را مفصل ترین و مشرح ترین اثر در چارچوب مبارزات مشروطه خواهی یک نسل مبارز عدالتخواه و ضد استبدادی افغانستان بنامم. آنچه در این کتاب، بیشتر جلب نظر میکند، اینست که مؤلف محترم با مرور و مطالعه تاریخی پیرامون جنبشهای مشروطه خواهی در کشور های منطقه مانند هند، روسیه، ایران و ترکیه و اثرات اروپایی این جنبش نیز قلم رانده و بستر ایجاد این حرکت ملی و ضد استبداد را در پهلوی بستر داخلی آن به نمایش گذاشته است. علاوه، در متن این اثر، از وضعیت زنده گی زنان محروم کشور و فعالیتها، اقدامات و گرایشهای فکری و سیاسی نسل روشنفکر سرزمین مان نیز بگونه ی مفصل سخن گفته شده است.

من، در حالیکه زحمات جناب داکتر حشمت در این زمینه را پر ارزش میدانم، برای شان طول عمر و صحت کامل نیز آرزو میکنم. هموطنان علاقمند به امورتاریخی که خواهان این اثر مهم باشند، میتوانند به این شماره ی تلفون تماس برقرار نمایند:

مسعود حشمت : 6479203123

د پاپو شمیره: له 1 تر 1

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالی په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکی په خیر و لولی